

twintig jaar, toen ik, voor 't allereerst, in nu geheel vergeten tijdschriftjes, over kunst begon te schrijven, ben ik onvoorwaardelijk ingenomen met de richting, door van Beers van 1875 af zoo goed als uitsluitend gevolgd, en waaraan hij evenwel voor het grootste deel zijn ietwat luidruchtigen roem verschuldigd is.

Ik heb echter een al te hoogen, een al te volstrekten eerbied voor de vrijheid, de volledige vrijheid van ieder kunstenaar, om niet alleen te schilderen *wat* —, maar ook *zoo* als 't hem persoonlijk bevalt, om hem, onder dat al te goedkoope voorwendsel: „zijn richting kan mij maar niet bevallen,” zoo maar zonder lange metten onder de broddelaars of de brekebeenen, of ook maar alleen onder de middelmatigen te rangschikken.

Niet van richtingen en manieren, alleen van de in de éens verkozen richting en met de éens aangenomen manier verwezenlikte mindere of meerdere volmaaktheid hangt het gehalte van een kunstwerk, de rang van een kunstenaar af.

Wie er anders over denkt, moet al dadelik de Keyser boven Hendrik de Braekeleer en Wiertz boven Verwee of Stobbaerts verheffen, — immers omdat, in intellectueel opzicht, de historische en wijsgeerige schilderkunst bepaald boven het stilleven, het genre en de dierschildering te verkiezen is.

Intusschen was het mij echter nog geen enkel keertje gegeven, een . . . kenner te ontmoeten, vermetel genoeg om déze enormiteit uit te spreken: „de Braekeleer's *Tuintje* in 't Antwerpsch muzeum is maar een onbeduidend schilderijtje, vergeleken bij *De Slag van Woeringen*,” of deze andere: „Verwee's *Stier in 't Leverkruid* of Stobbaerts *Koeienstal* halen 't niet bij *Napoleon in de Hel* of *Odusseus in de Spelonk van Poluphemos!*” . . .

Ik houd het er voor, dat, ondanks al zijn roemruchtigheid, van Beers behoort tot de minst goed gekenden onder onze hedendaagschen.

Leest men de massa opstellen, welke jaar in jaar uit over hem verschijnen, dan wordt men vooral getroffen door de waarlik overheerschende rol, welke daarin wordt gespeeld door wat men zoo heel juist heeft genoemd: het „*cliché*,” de gemeenplaats.

Geen artiest werd ooit zoo onbeschaamd met enkel nietszeggende *common places* afgescheept als deze. Noodigt hij hier of daar de kritiek uit, om haar oordeel over een stuk of wat van zijn werken uit te spreken, nou, dan komen die heeren zoo es heel heel even binnenwippen in de zaal, teekenen wat op van „*virtuose du pinceau*”, „*peintre des élégances raffinées*”, „*art essentiellement parisien*”, kleeden dat netjes in met wat „bloemen van rethorike”, en — klaar is Jan, het opstelletje is drukvaardig!

Ik neem de vrijheid, tegen die handelwijze, alleen bij beoordeelaars van de eerste broek nog eenigszins te verklaren, op mijn manier verzet aan te teekenen.

Vooreerst is van Beers nog iets anders en iets meer dan een „*virtuose du pinceau*,” en wat nu betreft dat veelbesproken *raffinement* en dat op alle tonen uitgekraaide parisianisme, hoop ik te bewijzen, dat men het met deze